

Centrum pro československá exilová studia

INVENTÁRNÍ SEZNAM

K FONDU:

LEOPOLD ROZBOŘIL

Lucie Reitingerová

Olomouc 2009

ÚVOD

1. JUDr. Leopold Rozbořil

Leopold Rozbořil patří k významným představitelům poúnorového exilu v USA. Narodil se 29. září 1916 v Krakově polské matce a otci pocházejícímu z Jevíčka na Moravě. Rodina se usadila v Prostějově. Po maturitě na gymnáziu v Prostějově odešel mladý Leopold do Brna studovat práva. Absolvoval na Masarykově Univerzitě v roce 1939.

Krátce po uzavření vysokých škol dne 17. listopadu 1939 odchází Leopold Rozbořil do zahraničního odboje. Po značných peripetiích se dostává k československému pluku ve Francii, s nímž se účastní bojů na řece Marně, na Loiře i u Souesmes. Po kapitulaci Francie se mu podařilo odjet poslední lodí do Velké Británie. Do boje byl nasazen až v roce 1944, mezitím však měl řadu aktivit. Absolvoval školu pro důstojníky v záloze, jako člen Ústředního výboru československého studentstva v zahraničí se podílel na vyhlášení dne 17. listopadu za Mezinárodní den studentstva, několik semestrů studoval ekonomii na Cambridgeské univerzitě. Koncem léta 1944 odjíždí Československá obrněná brigáda do Francie. Leopold Rozbořil se tak účastní obléhání Dunkerque. Za své zásluhy je vyznamenán řadou medailí jak československých, tak spojeneckých.

Po návratu do Československa se vrací ke studiu, v roce 1946 promuje jako doktor práv na Karlově Univerzitě v Praze. Je zaměstnán v britské zóně Německa jako šéf reparační a restituční mise. V této době se žení s Dagmar Dubovou z Příkazu u Olomouce. Únorový převrat ho zastihl stále v britské zóně Německa, v roce 1949, kdy měla být mise ukončena, se Leopold Rozbořil i s ostatními členy mise rozhodl odejít do emigrace a požádal Brity o azyl.

Společně s rodinou se Leopold Rozbořil rozhodl odplout do Austrálie, kde se ihned zapojil do krajanského hnutí. V roce 1952 byl zvolen předsedou *Ústředí demokratických organizací v Austrálii a na Novém Zélandě*. Pracoval ve významném australském obchodním domě, ovšem pod vlivem korejské války se rozhodl odejít blíže evropskému a světovému dění.

V roce 1954 připlouvá Leopold Rozbořil s rodinou do USA. Rodina se usazuje v Chicagu. Po složitých začátcích se Leopold Rozbořil rozhoduje věnovat se právu, vedle práce tak opět studuje a v roce 1959 promuje jako doktor práv na univerzitě DePaul,

advokátské zkoušky složil o rok později. Zaměstnání našel u velké automobilové pojišťovny, kde pracoval až do svého odchodu na penzi.

Stejně jako v Austrálii, i v USA se aktivně zapojil do exilové činnosti. V roce 1960 byl zvolen předsedou *Československé obce legionářské*, deset let zastával funkci předsedy *Československé národní rady americké* (1984 – 1994), vysoké funkce zastával i v organizaci *Svaz přátelství národů střední a východní Evropy*. Kromě krajanské činnosti se intenzivně zajímal i o americkou politiku, s řadou významných politiků ho pojilo osobní přátelství.

Do svobodného Československa Leopold Rozbořil poprvé přijel v březnu roku 1990. Trvale však zůstal v USA, se svou manželkou žije ve státě Illinois, je otcem pěti dětí a dědečkem řady vnoučat. V roce 1994 mu vyšla v nakladatelství ROAD Praha autobiografická kniha *Z války do exilu*.

2. Původ a obsah fondu

Fond Leopolda Rozbořila vznikl na základě korespondence mezi ním a doc. M. Kouřilem z Univerzity Palackého v Olomouci. Leopold Rozbořil byl v kontaktu s Centrem pro československá exilová studia již v devadesátých letech 20. století. Samotný fond však vznikl až v průběhu let 2000 – 2003, kdy Leopold Rozbořil poštou zasílal jednotlivé dokumenty. Jedná se tedy o dokumenty a materiály vybrané Leopoldem Rozbořilem samotným. Týkají se jednak exilové činnosti v USA, jednak osoby Leopolda Rozbořila.

Největší část fondu tvoří korespondence rozličného charakteru. Značná část fondu se týká Československé národní rady americké, převážně z doby, kdy byl Leopold Rozbořil jejím předsedou (1984 - 1994). Četně se ve fondu vyskytují novinové výstřižky a články, převážně opět o Leopoldu Rozbořilovi či o exilové činnosti. Dále fond obsahuje materiál týkající se samotného Leopolda Rozbořila, tedy osobní dokumenty, vyznamenání, pozvánky. Nechybí ani fotografický a další ilustrační materiál (brožury, kalendáře). Ve fondu je i několik materiálů, které se vztahují k jiným osobám.

Fond byl rozdělen do osmi tématických okruhů:

- I. Životopisný materiál – obsahuje osobní doklady, diplomy, osvědčení. Dokumenty jsou řazeny chronologicky.
- II. Korespondence – je dále členěna do šesti celků podle povahy korespondence (soukromá, oficiální, s exilovými organizacemi, s politickými představiteli USA, s US institucemi, s dalšími organizacemi), přičemž je vždy členěna na přijatou a

odeslanou. Jednotlivé dopisy jsou řazeny abecedně, podle pisatele či adresáta. Dopisy s jednotlivými organizacemi/institucemi/jednotlivci jsou pak řazeny chronologicky, pokud schází datace, je dopis umístěn na konec.

- III. Veřejná činnost – obsahuje články a projevy Leopolda Rozbořila, výstřižky z novin jednak jeho článků, jednak článků o Leopoldovi Rozbořilovi. Články či projevy jsou řazeny abecedně, u řady z nich chybí datace.
- IV. Ostatní materiál – zde je uložena řada materiálů rozličného charakteru vztahující se k životu Leopolda Rozbořila. Patří sem různá ocenění a vyznamenání, pamětní listy, pozvánky na různé akce, poděkování a blahopřání, nalezneme zde i výpisy z účtů a podobnou finanční agendu.
- V. Československá národní rada americká – zde jsou shromážděny veškeré materiály týkající se této organizace. Kromě korespondence se jedná o různé zprávy či zápisy, memoranda, brožury, petice. Korespondence i jednotlivé zápisy či zprávy jsou řazeny chronologicky.
- VI. Fotografie, ilustrační materiál – vedle fotografií se jedná zejména o kalendáře, brožury. Do tohoto okruhu jsou zařazeny i novinové články týkající se různých témat, které však nespádají do žádného jiného tématického celku.
- VII. Písemnosti jiných osob/ organizací – nepřilíš četný materiál různých organizací a několika jednotlivců. Obsahuje i poměrně značnou část materiálů o Luboru Zinkovi.
- VIII. Korespondence k fondu – obsahuje dopisy L. Rozbořila a M. Kouřila, na jejichž základě fond vznikl. Dopisy jsou řazeny chronologicky, ty, jimž chybí datace jsou na konci.

INVENTÁRNÍ SEZNAM

I. ŽIVOTOPISNÝ MATERIÁL

Inv. č. – obsah, poznámky	datace	karton č.
1.Osobní doklady, osvědčení		1
University of Cambridge – osvědčení o jazykové dovednosti	1942	
Univerzita Karlova – doktorský diplom	1947	
Ministerstvo národní obrany – osvědčení o účasti v národním boji za osvobození	1947	
Vojenský průkaz (USA)	1978	

II. KORESPONDENCE

Inv. č. – obsah, poznámky	datace	karton č.
1. Soukromá přijata		1
Bob, Carole, Coco (?)	1999	
Chalupa, Vlastislav	1996-2001	
Fráňa, Jan	1971	
Macháček, Karel	1989	
Zink, Lubor	1992-2001	
nečitelný	1992	

odeslaná		
	Kaucký, František	1995
	Nehněvajsa, Jiří	1990
2. Oficiální		1
přijata		
	Bohanes, Novák, Kessler (Mezinárodní politologický ústav)	1990, 1992
	Lesák, Josef	1998
	Medek, Ivan	1994
	Neff, Ondřej	1993
	Pospíšilovi, Jan a Zdeněk	1999
	Rožňák, Petr	1993
	Škutina, Vladimír	1987, 1989
	Thurnvald, Stanislav	1994
	Ulč, Ota	1995, 1998
odeslaná		
	Krempel	1987
	Škutina, Vladimír	1989
	Ulč, Ota	1995
	ředitel tiskárny UNI	1995
3. Korespondence s exilovými organizacemi		1
přijata		
	American Czechoslovak Committee of Cleveland, Krajanský výbor	1988, 1990
	American Czechoslovak Engineers Society	1989
	American Friends of the Czech Republic	2002
	American Fund for Czechoslovak Refugees	1991
	American Sokol Organization	1964, 1965
	Czechoslovak Association of Canada	1991
	Československá obec legionářská	1992, 1995

Československá obec sokolská	1993	
National Committee to Commemorate Millennium of Christianity in Ukraine	1988	
Polish American Congress	1988-1991	
Sdružení bývalých čs. politických vězňů v exilu	1987	
Serbian National Defense Council of America	1993	
Společnost pro vědy a umění	1994	
Stowarzyszenie Polskich Kombatantow	1979, 1988	
Voice of America	1987	
4. Korespondence s politickými představiteli USA přijata		1
Albright, Madeleine K.	1993	
Bush, George W.	2001, 2003	
Bush, George (starší)	1985-1993	
Carter, Jimmy (The Carter Center)	2000	
Clinton, Bill	1999	
Gore, Al	1994, 1999	
Regan, Ronald	nedat.	
Regan, Nancy	1987	
Topinka, Judy Baar	1990-2002	
dopisy od členů republikánské strany	1991-2003	
5. Korespondence s US institucemi přijata		1
Congress of the United States – House of Representatives	1980-2002	
State of Illinois – Office of the Governor	1991, nedat.	
United States Department of State	1985-1991	
United States Senate	1984-1988	
White House	1968-1994	
vloženo: vyjádření prezidenta USA	1987-1991	

6. Korespondence s dalšími organizacemi přijata	1
American Psychiatric Association	1989
Ambasáda USA v Praze	1988
vloženo: Tatáž kopie odeslaná Olze Kovar, dopis Josephu Haskovi (1989)	
Commission on Security and Cooperation in Europe	1991
Delegace USA na KBSE (Víděň, 1986)	1987, 1988
Delegace USA na konferenci ve Vídni	1987, 1988
DePaul University	1991
DuPage Country Bar Association	1991
National Law Enforcement Officers	nedat.
Roosevelt University	1991, 1992

III. VEŘEJNÁ ČINNOST

Inv.č.	datace	karton č.
1. Články, rukopisy, projevy		1
Bolševická revoluce a čs. legie	nedat.	
4. vojenské zásady		
5. vojenské zásady		
Bude nový 28. říjen?	nedat.	
Byli jsme v bitvě o Francii	nedat.	
Díky r. 1991! – R. 1992 bude bez sovětského svazu	nedat.	
Dr. Karel Kramář	nedat.	
Jubilejní rok 1988	nedat.	
Lidice	nedat.	
Loučení s generálem Dr. M. Ferjenčíkem	1988	
Loučíme se s velikánem čsl. Sokolstva	nedat.	

Lubor Zink	nedat.
Nejdražší z krve páně I., III., IV., V.	nedat.
Projev přednesený při vzpomínce na 28. říjen 1918 a 40. výročí Slovenského národního povstání	1984
Projev – konference ve Washingtonu (?)	nedat.
Projev - ?	1985
Před čtyřiceti lety: Druhý útok na Dunkirk – smrt genia S 2. čsl. plukem na frontě ve Francii	nedat.
The Tragedy of Yugoslavia	nedat.
Vítáme rok 1990	nedat.
Vlasta Vraz = Eulogy	1989
We accuse	nedat.
Z roku naděje (1990) do roku obav (1991)	nedat.
17. listopad 1939 a 1989	nedat.

2. Novinové výstřižky s články L. Rozbořila

1

Bolševická revoluce a čs. legie - Denní hlasatel	nedat.
Bude nový 28. říjen - Americké listy	1982
Dr. Karel Kramář - ?	1981
K osmdesátinám Dr. A. Hřebíka - ?	nedat.
Rozloučení s plukovníkem gen. štábu Oskarem Pejšou - Denní hlasatel	1980
Samostatné oddělení Radia svobodné Evropy? - Denní hlasatel	nedat.
U Dunkirku před dvaceti lety - ?	
Velikánu československého sokolstva - Nedělní hlasatel	1984
Za plukovníkem Oskarem Pejšou - Hlas národa	1980
17. listopad 1939 v Brně - Denní hlasatel	1964
28. říjen všichni do Sokola, Havlíček, Tyrš v neděli odpoledne - Denní hlasatel	1962

3. Novinové výstřižky s články o L. Rozbořilovi		1
Ceremony at the monument - ?	1965	
Czech mission given asylum by British - Telegraph	1949	
Exulant a předseda krajanského spolku Leopold Rozbořil		
Na svou vlast nezanevřel - Hlas národa	1992	
Dr. Leopold Rozbořil - Nedělní Hlasatel	1991	

IV. OSTATNÍ MATERIÁL

Inv. č.	datace	karton č.
1. Certifikáty, ocenění (např. polský Zlatý kříž za zásluhy, ocenění od republikánské strany, atd.)		1
2. Pozvánky a poděkování (např. prezidentské inaugurace, prezidentské večere, recepce, poděkování za účast, atd.)		1
3. Pamětní a čestné listy (např. Čestné občanství města Prostějov, atd.)		1
4. Ostatní materiál (např. výpisy z účtů, důchody, atd.)		1

V. ČESKOSLOVENSKÁ NÁRODNÍ RADA AMERICKÁ

Inv. č.	datace	karton č.
1. Korespondence		2

odeslaná	1966, 1987-1996
přijatá	
Lukes, Henry	1991
2. Zprávy, zápisy	2
Zápisy ze schůze předsednictva ČSNA	1979-1990
Zprávy předsedy	1986-1998
Zprávy předsednictva (Vlasta Vrázová)	1985-1987
Ostatní zprávy	nedat.
Výkazy činnosti	1985-1986
Finanční zprávy	1985-1987
Office Report	1985-1987
3. Memoranda, petice, brožury, pozvánky	2
(např. brožura – ČSR 1918 – 1938, petice čs. exilových organizací – 1986)	

VI. FOTOGRAFIE, ILUSTRACNÍ MATERIÁL

Inv. č.	datace	karton č.
1. Fotografie, věnování, blahopřání		2
2. Brožury, kalendáře		2
3. Články, novinové výstřižky - různé		2

VII. PÍSEMNOSTI JINÝCH OSOB/ ORGANIZACÍ

Inv. č.	datace	karton č.
1. Alliance of Friendship		2
Korespondence	1979-1980	
Bulletin (n°4)	1977	
Pozvánky na banket	1977, 1979	
2. American Psychiatric Association		2
protest	1989	
3. jednotlivci		2
Kovar, Olga - korespondence	1985, 1991	
Nehasil, Rozina - korespondence	1999-2000	
Paleček, Peter - korespondence	2000	
Ševčík, František - korespondence, písemnosti	2000-2001	
4. Zink, Lubor		2
novinové články L. Zinka	1988-1992	
projevy	nedat.	
novinové články o L. Zinkovi	nedat.	

VIII. KORESPONDENCE K FONDU

Inv. č.	datace	karton č.
1. L. Rozbořil píše M. Kouřilovi	2001-2003	2
2. M. Kouřil píše L. Rozbořilovi	2000-2003	2

Kanadské listy n° 3088, 7-8/1987

Americké listy č. 4., 2/2001

The American Bulletin 344/1986, 449/1991

The White House Bulletin 1993

Věstník ČSNRA

13/1964 239, 248/1975 342/1984

132/1965 253/1976 349, 351, 354, 355, 356/1985

361, 362, 364, 365, 368, 369/1986

370, 373, 375, 377, 378/1987

379, 383, 384/1988

390, 394, 396, 398/1989

400, 401, 402, 404, 407, 408, 409, 410/1990

411, 412, 415, 416, 418, 420/1991

421-431/1992

432, 434, 435, 436, 437/1993